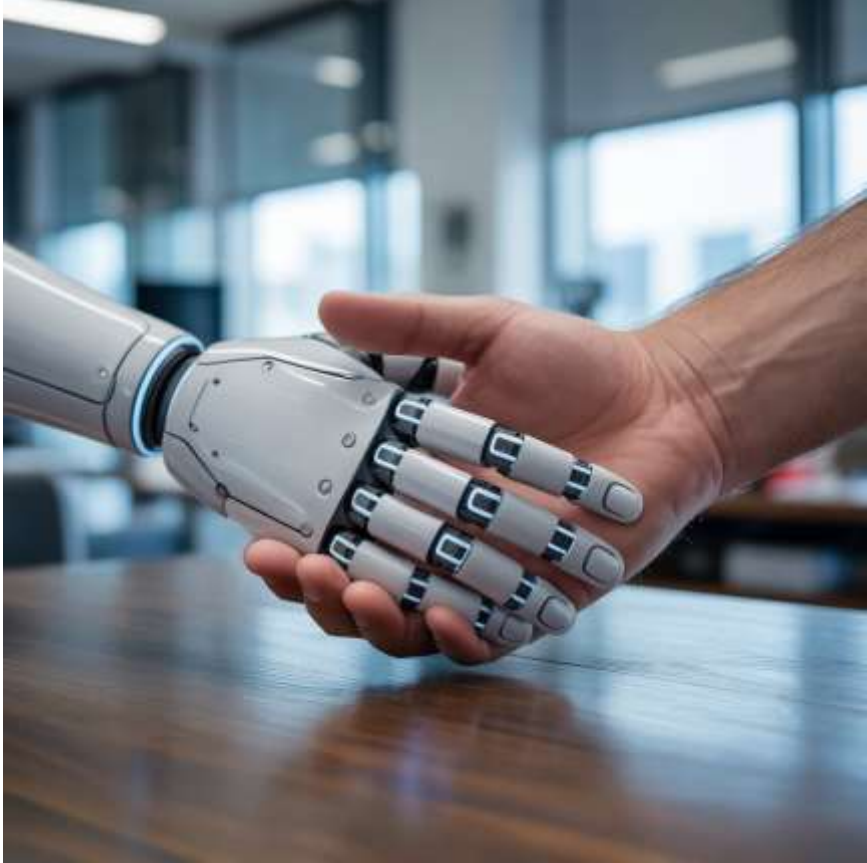

Bild skapad av Ideogram

Sex spännande AI-samhällen

Johan Murray
2025-10-03

Dagens agenda

(Ungefärliga tider)

Del 1 13:30 – 14:00

- Inledning
- Vad är AI?
- Vilken AI finns redan?
- Vilka nya former kan komma?
- Hur kan samhället påverkas?
- Sex utvecklingsscenarier

Del 2 14:10 – 14:35

1. Full fart framåt!
2. Skynda långsamt!
3. Rekyl mot AI.

Del 3 14:45 – 15:15

4. Globala AI-monopol.
 5. Diktatorisk dystopi.
 6. Demokratisk utopi
- Sammanfattning
 - Frågor

Ny teknik => nya förhoppningar!

Den nya tekniken omges av en hel del "hype". Det sägs att informationstekniken kommer att "revolutionera människors vardag och levnadssätt" och att den "erbjuder lösningar på åtskilliga av demokratins problem". Dessa uppblåsta förväntningar är till viss del förståeliga och kanske rent av nödvändiga.

IT i demokratins tjänst SOU 1999:117

Vad AI är – det beror på vem man frågar...

AI enligt Wikipedia:

”Förmågan hos datorprogram och robotar att efterlikna människors och andra djurs naturliga intelligens främst kognitiva funktioner såsom förmåga att lära sig saker av tidigare erfarenheter, förstå naturligt språk, lösa problem, planera en sekvens av handlingar och att generalisera.”

AI enligt EU-förordningen:

”Ett maskinbaserat system som är utformat för att fungera med varierande grad av autonomi och som kan uppvisa anpassningsförmåga efter införande och som, för uttryckliga eller underförstådda mål, drar slutsatser härledda från den indata det tar emot, om hur utdata såsom förutsägelser, innehåll, rekommendationer eller beslut som kan påverka fysiska eller virtuella miljöer ska genereras.”

Artificiell Intelligens i praktiken

AI av idag är en **matematisk maskin** som efterliknar mänskligt beteende genom att simulera hur mänskliga nervceller fungerar och kan kopplas ihop till nätverk.

Precis som vår hjärna så behöver AI **tränas upp** och **tämnas**. Det kostar tid och pengar. Fördomsfull träning kallas Bias.

AI kan användas som en snabb duktig **intellektuell assistent** i de sammanhang den har tränats på. *Annars hittar den på!*

AI kan vara till stor hjälp i vardagslivet, men allt den gör behöver granskas, och den kan ha tränats med dolda avsikter, trots sin älskvärdhet. Det finns många AI:ar att välja på.

Bild skapad av Ideogram

Vad finns det för slags AI idag?

Snäv

- Taligenkänning/
Transkribering
- Bildigenkänning/
Taggning
- Rekommendations-
generatorer
- Översättning av text
- Assisterad bilkörning
- Röntgendiagnoser

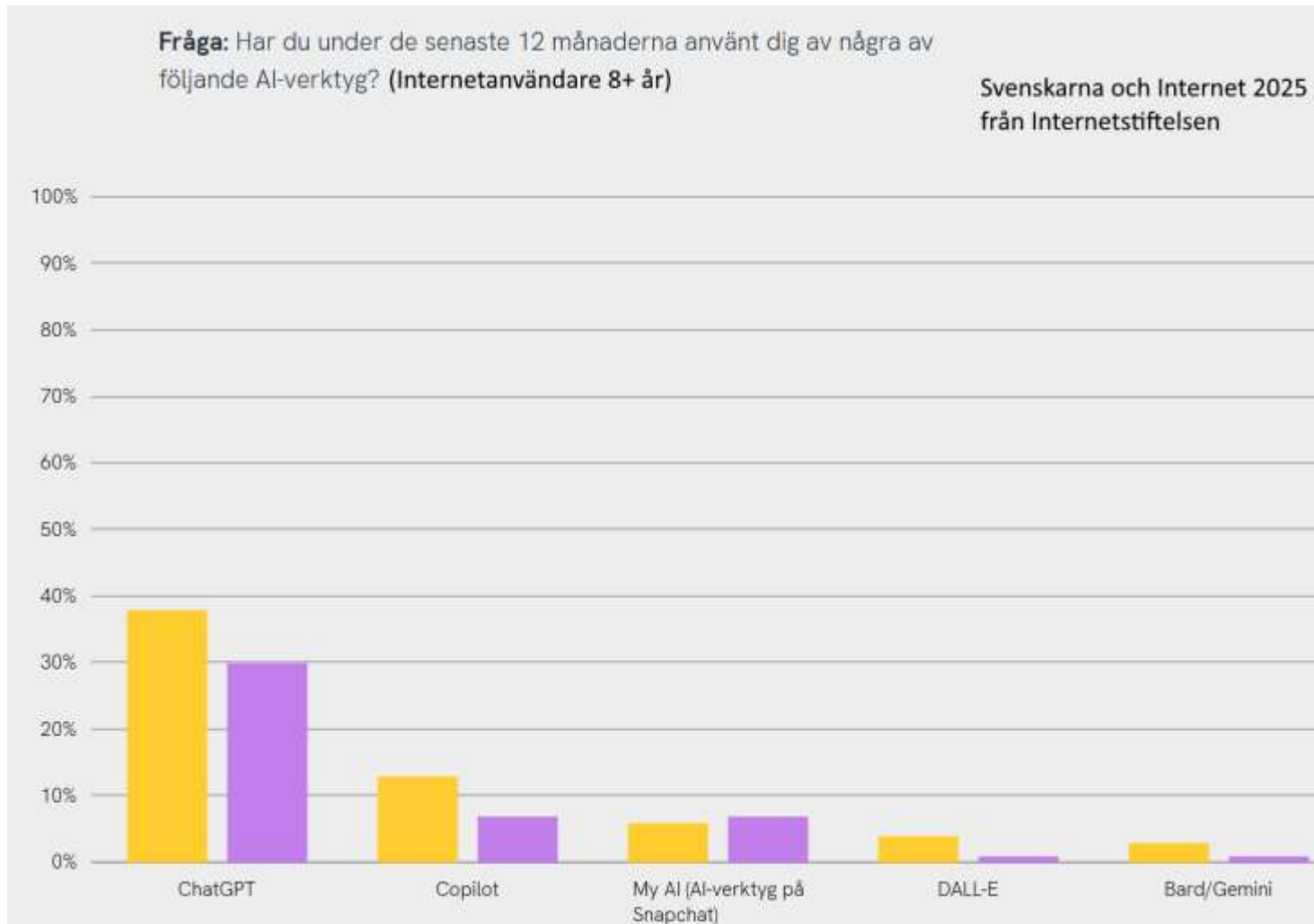
Diskriminerande

- Spamfilter
- Rankning av
sökresultat i Google
- Nyhetsflöden i
sociala medier
- Visning av annonser
på webbplatser eller i
appar.
- Vägvisning från A till B

Generativ

- Generera text i konver-
sation med användaren
- Generera bilder eller
videor av en beskrivning
- Generera musik och tal
(med önskad röst) från
en instruktion
- Generera virtuella
miljöer för dataspel

40% av svenskarna använder AI, mest ChatGPT

"Hon är som en smart kollega eller vän."

"Bästa relationscoachen ever!"

"Frågar alltid om tips på outfits."

"Litar mer på AI-läkaren än läkarna på vårdcentralen."

"Jag har mörka tankar som jag inte kan dela med någon annan."

Vilka nya AI-former kan vi vänta oss snart?

- **Multimodal AI** (som har syn och hörsel, utöver textläsförmåga)
Exempel: Självkörande bilar, övervakning, samarbete med människor...
- **AI-agenter** (som utför uppdrag åt oss och kan ta initiativ)
Exempel: Sekreterarverksamhet, allmän administration...
- **AI-vänner** (som *influerande* ersättning för riktiga vänner), AI-husdjur
Exempel: Psykiskt stöd, läxhjälp, rollspel, allmänt sällskap...
- **AI-robotar** som kan tränas till samarbete med människor och andra robotar
Exempel: I industrin, sjukvården, kirurgi, lantbruk
- **AI-upptäckare** som hittar dolda samband i väldigt stora datamängder.
Exempel: Massövervakning av människor och av datatrafik, nya forskningsrön

Artificiell Intelligens – påverkar det samhället?

AI kan förändra **samhällsklimatet**, våra sociala relationer, informationsflöden och demokratiska processer.

AI kan förändra **arbetslivet**, omdefiniera yrkesroller, skapa nya jobb och automatisera allt fler uppgifter.

AI kan användas till **bevakning**, för övervakning, kontroll och påverkan av individer och grupper.

AI kan möjliggöra mer **hållbar utveckling**, t.ex. optimerad energianvändning, medicinsk diagnostik/behandling och klimatarbete.

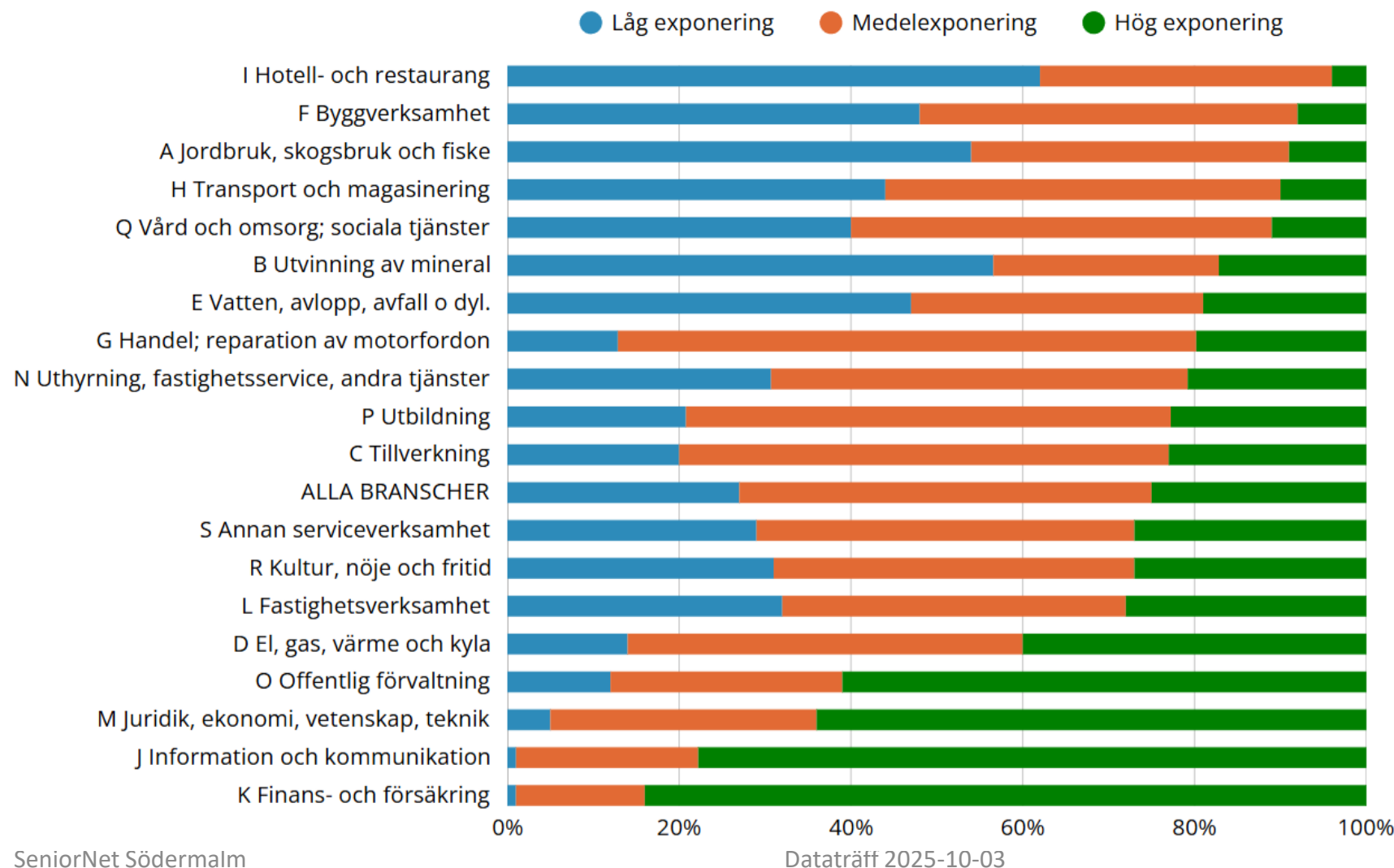
Hantverk, högkultur och traditionell brottslighet lär klara sig från AI – ett tag till.

Bild skapad av Gemini

Men, AI är fortfarande bara en
intellektuell assistent!!
Och ägaren kan vara anonym!!

Vilka branscher påverkas minst – och mest?

Jobb som
ersätts av AI
och jobb som
kompletteras.
Rapport från
ALMEGA i april
2025

Vad tror våra äldre (65+)?

- Att falsk information genererad med AI ska påverka demokratiska val
Oroande 90%, Inte oroande 10%
- Är AI en risk för samhället?
Ja 61%, Nej 39%
- Att AI skaffar fler jobb än det tar bort
Ja 34%, Nej 66%
- Att AI kommer medföra stor ekonomisk utveckling
Ja 49%, Nej 51%
- Optimism till den påverkan AI kommer att ha
Ja 15%, Nej 38%, Varken eller 47%

Drygt 550 st tillfrågade i åldersgruppen 65+ under december 2024.

Är det folket som bestämmer framtiden?

Bild skapad av Copilot

Eller är det dessa?

Bild skapad av Copilot

Vad betyder AI för samhället?

Den här boken från 2024 spanar framåt till 2030 och tar upp sex scenarier:

1. **Full fart framåt!** – stark strävan mot AI-superintelligens
2. **Skynda långsamt!** – ekonomi och sans hejdar framfarten
3. **Rekyl mot AI.** – missbruk och skepsis bromsar
4. **Globala AI-monopol.** – AI-företagen bildar oligopol
5. **Diktatorisk dystopi.** – staten använder AI mot folket
6. **Demokratisk utopi.** – staten stärker demokratin med AI

(Jag har ändrat på namn och ordning.)

Daniel Ståhl är forskare vid Linköpings universitet och Johan Falk är fd undervisningsråd vid skolverket och AI strateg.

Vad betydde AI för samhället?

Jag har också bett ChatGPT 5 redovisa samma scenarier i form av bakåtblickande reportage publicerade år 2050:

1. **Full fart framåt!** – stark strävan mot AI-superintelligens
2. **Skynda långsamt!** – ekonomi och sans hejdar framfarten
3. **Rekyl mot AI.** – missbruk och skepsis bromsar
4. **Globala AI-monopol.** – AI-företagen bildar oligopol
5. **Diktatorisk dystopi.** – staten använder AI mot folket
6. **Demokratisk utopi.** – staten stärker demokratin med AI

Bild skapad av ChatGPT

1: Påverkan av ”Full fart framåt!”

Vårt vardagsliv:

Teknikutvecklingen är snabb. AI i röststyrda konsumentprodukter blir populärt, liksom en personlig AI-sekreterare, och är pålitliga. (Hur går det med självkörande bilar???)

Samhällsklimatet:

Syntetisk litteratur och syntetiska vänner blir vanligt. De utnyttjas i smyg av ett nytt parti (Framtidspartiet) som oväntat tar sig in i riksdagen, och av brottsligheten. Traditionella valkampanjer ersätts därefter med personlig AI-påverkan.

Arbetsmarknaden:

Människor får sällskap av människoliknande robotar i arbetslivet. Omfattande AI-automatisering av rutin- och kunskapsarbeten sker och följs av sådan arbetslöshet. Samhället satsar på omskolning. Allmän basinkomst diskuteras, men införs inte.

1: Påverkan av ”Full fart framåt!”, forts

Bevakning:

I detta scenario får vi inget övervakningssamhälle. (Dvs IT-brottligheten blomstrar???)

Hållbar utveckling:

Vetenskapen skördar frukterna av AI i nästan alla discipliner. Nettoutsläppen av växthusgaser minskar pga nya innovationer inom elproduktion och kraftöverföringar.

Lagstiftning:

AI-lagar som klassificerar och reglerar AI införs stegvis i EU under 2024–2027, men de räcker inte för att hålla utvecklingen stängd.

Full fart framåt — för pensionären Mats

”Mats är nu 75 år och hans kroniska smärtor blir allt värre. Hösten 2029 får han möjlighet att prova ett nytt läkemedel utvecklat med hjälp av AI som dämpar smärtorna utan några allvarliga biverkningar. Speciellt för den här typen av läkemedel är att delar av dem skräddarsys efter mottagarens arvs massa och metabolism.” ”Han kan konstatera att **AI gett honom en livskvalitet som inte var möjlig tidigare.**”

Vad säger ChatGPT? (förkortat)

Återblick: Tre decennier med AI – så formade superintelligensen Sverige

Publicerat på Internet: 14 mars 2050

När vi idag ser tillbaka på början av 2020-talet känns det nästan ofattbart hur snabbt AI kom att förändra vårt land. Från de första språkliga assistenterna och industrirobotarna till dagens **globala superintelligens**, som vi i Sverige valt att kalla **"Allmänningen"**, har utvecklingen varit dramatisk.

Vissa traditionella yrken försvann men nya AI-relaterade växte fram
Sverige klarade omställningen bättre än andra genom beslutet om Medborgarlön 2032
2050 är digitala vårdassistenter lika självklara som distriktsläkare var 1990.
2038 infördes den kontroversiella lagen om **AI-rådgivare i riksdagen**, där alla partier enades om att använda analyser från Allmänningen som beslutsunderlag.
Många ser nu AI som en självklar kulturell medskapare
Att leva idag innebär att växa upp med Allmänningen – Vi litar på den, men litar den på oss?

Hur skulle det kunna se ut i verkligheten?

Var AI-källkritisk!

- Vem är ägaren?
- Hur är den tränad?
- Vad är avsikten?

Bild skapad av Ideogram

2: Påverkan av ”Skynda långsamt!”

Vårt vardagsliv:

AI används mest till enkel assistans och vardagsprodukter, och dyker ofta upp i datorspel.

AI accepteras inom kultursektorn och alla kan vara vardagskonstnärer.

Småsparare drabbas av att de stora AI-företagen faller på börsen eftersom de tjänar för lite och att träna AI är dyrt och att teknikens brister inte bemästrats. De tvingas också betala upphovsrättshavarna för träningsdata.

Samhällsklimatet:

Gratis-internet fylls av AI-reklam, spam och fejkade bilder och filmer.

Ett reklamfritt betal-internet startas, där användarna är verifierade, och många byter till det.

Arbetsmarknaden:

I företag och offentlig sektor används AI bara där det är samhällsekonomiskt lönsamt, så arbetsmarknaden påverkas inte kraftigt. Administrativt arbete minskas.

2: Påverkan av ”Skynda långsamt!”, forts

Bevakning:

I detta scenario får vi inget övervakningssamhälle. (Dvs IT-brottligheten blomstrar???)

Hållbar utveckling:

AI-Inverkan på forskning och innovation blir begränsad. När AI bidrar till skapandet av nya produkter behöver de granskas noggrant av människor innan de kan få nå konsumenterna.

Lagstiftning:

Restriktiva lagar både på nationell och internationell nivå stiftas och efterlevs. De begränsar AI-användningen inom näringslivet och offentlig sektor.

Skynda långsamt — för pensionären Mats

”2026 tilldelas Mats en smart teddybjörn av hemtjänsten. Den har en ganska enkel inbyggd AI modell som kan konversera. Tanken är att han ska kunna ställa frågor till den om sina dagliga rutiner [...] men björnen ska även kunna varna hemtjänsten om han börjar bete sig annorlunda eller ramla.”

”Mats har njutit av att måla under hela sitt liv, och att hans skakiga händer inte längre förmår föra en pensel över målarduken är en stor sorg för honom. [...] Äldsta dottern visar vid ett tillfälle vad bildskapande AI-modeller kan göra. Han kommer igång att skapa olika fantasifulla bilder med hjälp av en röststyrd AI. [...] Det är i alla fall ett tidsfördriv.”

Vad säger ChatGPT? (förkortat)

"Den långsamma revolutionen – så formades Sveriges AI-resa"

Publicerad i Dagens Nyheter, 18 april 2050

När världen i början av 2020-talet spekulerade om en snabb AI-revolution, talades det ofta om att generella intelligenta maskiner skulle ersätta miljoner arbeten och omdana hela samhällen. I dag, trettio år senare, står det klart att utvecklingen i Sverige tog en annan riktning: långsammare, mer småskalig – och kanske mer hållbar.

AI avlastade snarare än ersatte. Industrin blev mer effektiv med smart underhåll och logistik-optimering. Kommunerna använde AI för att hantera administration, men människor förblev navet i välfärden. AI-baserade diagnosstöd infördes tidigt, men läkaren förblev beslutsfattaren. Sveriges beroende av globala teknikjättar minskade. Kulturpolitiken ledde till en symbios mellan människa och maskin, där de mest hyllade verken fortfarande bär mänsklig prägel.

"Vi kallade det för en revolution, men det blev snarare en evolution," säger teknikforskaren Lina Edström vid Uppsala universitet. "Och kanske var det just det som gjorde att vi lyckades integrera AI i samhället utan att slita sönder det."

3: Påverkan av "Rekyl mot AI"

Vårt vardagsliv:

AI-utvecklingen är snabb. Användningen och missbruket av AI växer fort och det gör folk oroliga. (För bedrägerier, propaganda, radikalisering, mobbning, pornografi...)

Samhällsklimatet:

Opinionen polariseras i AI-förespråkare och motståndare, och generationsklyftor uppstår särskilt i skolan och i företagen. I vissa kretsar är AI coolt i andra fult. De mest framgångsrika människorna och företagen misstänks ha fuskat sig fram och det spär på misstänksamheten i samhället. Det sprids även en skräck för att AI helt ska ta över.

Arbetsmarknaden:

Eftersom AI officiellt inte ska användas så mycket, så påverkas inte heller arbetsmarknaden så mycket. I första hand tillåts AI där den inte kan göra direkt skada, dvs administrativt.

3: Påverkan av ”Rekyl mot AI”, forts

Bevakning:

I detta scenario har vi inget övervakningssamhälle. Den organiserade brottsligheten utnyttjar AI till fullo på totalt övertygande sätt. Folk blir rädda för AI.

Hållbar utveckling:

I andra delar av världen tillåts AI att bistå forskningen med att ta fram nya produkter som kan förbättra energi-användning, medicinsk behandling och klimatarbete.

Lagstiftning:

AI-lagar som klassificerar och reglerar AI införs stegvis i EU under 2024–2027.

Kina och USA antar lagar som liknar EUs, men entreprenörerna flyttar då till andra länder.

EU lagstiftar om att endast legitimerade användare får använda interaktiva och sociala medier.

Rekyl mot AI — för pensionären Mats

”Mats får [...] en smart nallebjörn av hemtjänsten. Den är tänkt att fungera som ett smart larmklocka och rådgivare i ett. Till en början blir Mats förolämpad och förbannad men redan efter några veckor börjar han se den som en kompis.” ”2027 dummas nallen ner. Plötsligt och utan förvarning vägrar den att prata om någonting annat än medicindoser och enkla medicinska råd.”

”Mats kroniska smärtor blir allt värre och mot slutet av scenariot har han svårt att överhuvudtaget ta sig upp ur sängen. Han vet mycket väl att det finns både behandlingar och läkemedel som kanske kan hjälpa honom men de är inte tillåtna i Sverige [...] Han sparar ihop en resa till ett land där det finns företag som utför AI-assisterade medicinska ingrepp och som sägs kunna lösa hans problem.”

Vad säger ChatGPT? (förkortat)

"Vi valde tryggheten framför farten"

Tre decennier med lagstyrd AI i Sverige

Publicerad i Svenska Framtidsbladet, 12 oktober 2050

När många länder under 2030-talet släppte fram AI som marknadens motor, gick Sverige sin egen väg. Med AI-lagen 2029 satte riksdagen hårda gränser: tekniken fick endast användas för samhällsnytta – vård, utbildning, klimat, infrastruktur och demokratiska processer.

Sverige undvek den sociala kris som drabbade delar av Europa, men till priset av lägre produktivitetstillväxt. Sedan 2038 är alla större lagförslag skyldiga att genomgå AI-konsekvensanalys, där effekter på klimat, ekonomi och jämlikhet simuleras. Men besluten ligger alltid hos riksdagen betonar talmannen Sofia Lindh. När kommersiell AI-underhållning begränsades fick svenska författare, musiker och konstnärer internationell uppmärksamhet för sin autenticitet. För dagens medborgare är AI lika självklar som elektricitet – men alltid med en aura av trygghet. Jag vet att mitt AI-system inte försöker sälja mig något, eller lura mig. Det är byggt för mitt bästa. Det är skönt, säger gymnasieläraren Jonas Pettersson, 39 år.

4: Påverkan av ”Globala AI-monopol”

AI-företagen köps upp eller går samman till ett fåtal jättar som dominerar världsmarknaden. Deras riktigt stora och molnbaserade AI-modeller blir genom självförbättring extremt kompetenta. Deras små duger till enklare göromål.

Vårt vardagsliv:

Livet ter sig som i tidigare scenarier, men man blir medveten om till vilken AI-sfär man hör.

Samhällsklimatet:

Möjligheterna till samhällsdebatt och själva styrelseskicket påverkas inte, men en viss oro kan infinna sig över att man tvingas lägga alla AI-ägg i samma korg.

Arbetsmarknaden:

60% av allt arbete utförs av (eller med hjälp av) AI-företagens tjänster. Det ger de företagen makt och möjlighet att ta rejält betalt, ev som omsättningsskatt i stället för som en avgift. Den stora omstruktureringen av arbetslivet blir ett nationellt problem, inte globalt.

4: Påverkan av ”Globala AI-monopol”, forts

Bevakning och Hållbar utveckling:

De globala AI-jättarna (och landet de bor i) erhåller en form av överstatlighet. De kan straffa nationer eller företag som inte lever upp till önskade normer genom att stänga av deras AI-tjänster. Det kan såväl utnyttjas positivt (i klimatsammanhang) som negativt (i politisk utpressning). De kan också bortse från små länders behov.

Lagstiftning:

Situationen gör AI till ett ekonomiskt vapen som nationella lagstiftare inte kan göra så mycket åt utan att samarbeta internationellt.

Vad säger ChatGPT? (förkortat)

"När jättarna tog över – Sveriges AI-väg i globaliseringens tidevarv"

Publicerad i Svenska Dagbladet, 3 oktober 2050

När AI-boomen tog fart under 2020-talet trodde många att världen stod inför en ny renässans av lokal innovation. I stället blev det några få globala storföretag – främst i USA och Kina – som kom att dominera utvecklingen. Sverige hamnade tidigt i beroendeställning till dessa digitala giganter.

Konsekvenserna blev dramatiska. Mellanskiktsjobb inom administration, juridik, ekonomi och transport automatiserades bort i snabb takt. **Vissa branscher slogs nästan helt ut – inte minst traditionella medieföretag.** Sverige satsade på omskolning till mänskliga jobb och lyckades behålla välfärdsmodellen och undvika social kollaps.

En av de mest brännande frågorna blev **digital suveränitet över kritiska samhällsfunktioner.** EU försökte under 2030- och 40-talen bygga egna alternativ, men med blandad framgång. Kultursektorn drabbades hårt av AI-revolutionen, men som motreaktion växte en ny våg av mänsklig lokal kultur fram.

5: Påverkan av ”Diktatorisk dystopi”

I det här scenariot kommer ett parti till makten genom en massiv AI-stödd delvis individuell desinformationskampanj som förstör det demokratiska samtalet.

Vårt vardagsliv:

- Personliga AI-(des)informationsappar införs (informerande och övervakande).
- Kontanter förbjuds.

Samhällsklimatet:

- Traditionella medier avvecklas.
- Historien skrivs om för att passa partiets narrativ
- Desinformation gör att människor slutar tro på och diskutera officiell information

Arbetsmarknaden:

I takt med att automatiseringen fortskrider blir befolkningen till slut en onödig ”belastning”.

5: Påverkan av ”Diktatorisk dystopi”, forts

Bevakning:

- All digital kommunikation och alla betalningar övervakas.
- Polis och militär förses med omfattande AI-förmågor, bl.a. för att kunna stävja protester, till exempel ansiktsigenkännande övervakning.

Hållbarhet:

-

Lagstiftning:

Autokratin har tillkommit på normal demokratisk väg genom att befolkningen har lockats att rösta på populistiskt valfläsk – anpassat för varje väljare för sig. Sedan har lagarna skärpts.

Vad säger ChatGPT? (förkortat)

Reportage: "Maskinernas makt – tre decennier som förändrade Sverige"

Publicerad i Stockholm, juni 2050

Det är svårt att minnas ett Sverige utan skärmar som alltid registrerar, utan de digitala medborgarpoängen och utan den självcensur som idag känns lika naturlig som att andas.

Allt började med välmenande reformer. AI skulle effektivisera vården, polisen och skolan. Kameror med ansiktsigenkänning installerades i kollektivtrafiken för att "öka tryggheten". Chatbotar infördes i myndigheter för att förenkla kontakten mellan medborgare och stat. När de första AI-verktygen började sortera bort "desinformation" på sociala medier applåderade många. Det stora skiftet kom efter vågen av globala kriser i början av 2030-talet. Ett nytt system, kallat Trygghetsnätet, kunde analysera allt från mobiltrafik till konsumtionsmönster för att identifiera potentiella brottslingar och extremister. Under 2040-talet gick utvecklingen in i nästa fas. Politikerna hänvisade allt oftare till AI-beslut: skatter, resursfördelning, till och med vilka nyheter som prioriterades i statliga medier. Parlamentet finns kvar, men dess roll reducerades till att godkänna de beslut som redan en osynlig maskinbyråkrati fattat. Så föll Sverige inte för ett brutalt förtryck, utan för en långsam förförelse.

6: Påverkan av ”Demokratisk utopi”

Vårt vardagsliv:

- Godkänd AI erbjuds.
- Personliga AI-assistentappar införs (ger råd i samhälls- och andra frågor).

Samhällsklimatet:

Nya offentligt ägda reklamfria och AI-modererade sociala medier införs som en form av kritisk infrastruktur. Konton från övriga sociala medier ska kunna överföras dit.

En ny statlig AI-moderator-tjänst skapas som sätter samman tusentals panelgrupper av medborgare i hela landet som diskuterar politiska frågor. AI förser dem med fakta och sammanfattar deras åsikter för politikerna och panelgrupperna sinsemellan.

Arbetsmarknaden:

De som förlorar sina jobb vid AI-automatisering erbjuds en basinkomst av samhället.

6: Påverkan av ”Demokratisk utopi”, forts

Bevakning:

Övervakningsbehovet minskar eftersom människor förväntas bli mer tillfreds och mindre kriminella.

Hållbar utveckling :

AI-accelererad vetenskap förväntas lösa problemet med växthusgaser.

Lagstiftning:

Att styra AI-revolutionen i gynnsam riktning blev ett vallöfte 2026 efter en ”normal” valkamp. Detta löfte lyckades man att infria med en för medborgare och demokratin gynnsam lagstiftning.

Vad säger ChatGPT? (förkortat)

"Vi gjorde demokratin smartare – inte svagare"

Tre decennier med AI som demokratins verktyg

Publicerad i Svensk Framtid, 21 november 2050

I stället för att lämna AI åt marknaden eller begränsa den enbart av rädsla, valde Sverige att forma en demokratisk infrastruktur där **tekniken skulle tjäna öppenhet, delaktighet och folkstyre.**

Redan 2028 inrättades **Myndigheten för demokratisk AI**. På 2030-talet infördes **digitala samråd med hjälp av AI**. Miljontals inspel från medborgare kunde sammanställas till överskådliga analyser. Sedan 2035 måste alla större lagförslag passera en **AI-konsekvensanalys**. När desinformation svepte över Europa på 2040-talet stod Sverige bättre rustat än de flesta. **AI-system för källgranskning blev en del av vardagen**. Vem som programmerade AI:n, och vilka värderingar som styrde analyserna, diskuterades ständigt i **medborgarråd för AI-etik**.

Även om riskerna alltid finns kvar, är det kanske just öppenheten och medborgarnas delaktighet som gjort att vi inte fastnat i **teknokratins fälla** sammanfattar historikern Ola Engström.

Sammanfattningsvis – Vad var viktigt idag?

- **Sex renodlade AI-scenarier** för bl.a. samhällsklimat och arbetsmarknad har belysts. (Teknokrati, Ekonomism, Konservatism, Storkapitalism, Diktatur och Demokrati)
- Sedan finns det fler samhällssektorer som också kan påverkas (ex-vis: Transporter, Skola och utbildning, Försvar, Vård och omsorg...)
- **AI är ingen kär trygg kompis** utan en intellektuell assistent som ägs av någon, är tränad till en viss uppgift och därför har en avsikt. **Ifrågasätt trovärdigheten!!!**
- AI stärker den allmänna förmågan hos såväl goda som onda. Alla kan bli små poeter eller bildskapare, och bedragarna kan bli mycket skickligare. **Bruk och missbruk följs åt.**
- AI-vidareutvecklingen sker alltid någonstans, i de länder där möjligheten ges. **Vi kan inte stoppa AI-utvecklingen, men minska skadeverkningarna** på legal väg.
- **AI är inte perfekt**, den kan göra fel och vålla elände (precis som vi kan). Men, det kan komma någon teknikförändring som helt ändrar på förutsättningarna!

AI-utvecklingen fortsätter. Vad bör vi själva tänka på?

- Att vara mycket mer misstänksamma mot allt digitalt, för att undvika att bli påverkade eller bedragna.
- Att välja yrken som är handgripliga eller självständiga som hantverk eller arbetsledning.
- Att skaffa ett privatliv som känns tillfredsställande och meningsfullt, om inte yrkeslivet kan erbjuda det.
- Att delta i samhällsdebatten om AI så att fler blir uppmärksammade på teknikens fördelar och nackdelar.

AI-utvecklingen fortsätter. Vad bör SeniorNet tänka på?

- Erkänna både nytta och risker.
- Erbjud praktisk erfarenhet i trygg miljö.
- Fungera som en bro mellan snabb teknikutveckling och äldres vardag.
- Fokusera på kritiskt tänkande, säkerhet och livslångt lärande snarare än att förutspå exakt framtid.

Frågor

Kommande dataträffar

3:e november – om Integritet, Etik och AI med Eric Skoglund

8:e december – Höstens tekniknyheter med Leif Lundgren

Kontakta oss gärna på: datatraffar@sns.se

Slut för idag!

Tack för idag!